

Fővárosi Ítéltábla
9. Pf. 22.220/2011/4.

A Fővárosi Ítéltábla, dr. Bacskó Levente Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek az Országos Bírósági Hivatal (1055 Budapest, Szalay u. 16., ügyintéző: dr. Földesi Margit) által képviselt **Fővárosi Törvényszék**, az elsőfokú eljárásban Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2011. október 18. napján meghozott 21. P. 28.819/2010/9. számú ítélete ellen a felperes 2011. október 28. napján 10. sorszámon, az alperes 2011. november 14. napján 11. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja. A felperes kereseti illeték fizetési kötelezettségét 66.000 (hatvan-hatezer) forintba leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy az adóhatóság külön felhívására az állam javára fizessen meg 138.000 (százharmincnyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az ezt meghaladó fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes keresetében 2.400.000 Ft, ennek 2009. március 18. napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen a Ptk. 339. és 349. §-ai, másodlagosan a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdése alapján. Előadta, hogy 2009. március 2. napján fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz a ... Kft. kötelezettel szemben, amely társaság ekkor sem felszámolás, sem végelszámolás alatt nem állt. Ezt követően havi rendszerességgel érdeklődött a kibocsátás tárgyában, de a felhalmozott ügYTEherre tekintettel minden esetben a türelmét kérték. 2009. augusztus 17. napján vette át a hiánypótlási felhívást, amit a felperes egyébként megalapozatlannak tartott, de annak augusztus 25. napján eleget tett,

jelezve egyben az eljárás elhúzóásával kapcsolatos aggályait. Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. április 23. napján 10. Pk. 131.586/2009/6. szám alatt az eljárást megszüntette, mert bár a fizetési meghagyást 2009. november 18. napján kibocsátotta, a kötelezettet 2009. november 3. napjával a cégjegyzékből törölték. Álláspontja szerint a követelése behajtásának lehetőségétől a bírósági eljárás indokolatlan elhúzóása miatt esett el. Az alperes megsértette az ügy ésszerű időn belül történő elintézéséhez fűződő alapvető jogát, amikor tizenöt napos határidő helyett nyolc hónapos késedelemmel bocsátotta ki a fizetési meghagyást. Az Európai Unió 2007/C 303/01 számon közzétett Alapjogi Chartája 47. cikke, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló Egyezmény 6. cikke egyaránt tartalmazza, hogy mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot a polgár jogai és kötelezettségei tárgyában. A Pp. 2. § (1) és (3) bekezdése méltányos elégtételt biztosító kártérítésre ad lehetőséget az esetben, ha sérül a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő jog. A végelszámolás nem lett volna befejezhető, ha a társasággal szemben bírósági eljárás van folyamatban. Azért nem volt folyamatban lévő eljárásnak tekinthető a fizetési meghagyás kibocsátása iránti eljárás, mert a kibocsátás nem történt meg. Az alperesnek a felperest olyan helyzetbe kell hoznia, amilyen az eljárást megelőzően volt, vagy az eljárás nélkül lett volna, vagyis ha a mulasztás nem történik meg. Arra is hivatkozott, hogy a kötelezett vagyoni helyzetének nincs relevanciája.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy a kötelezett 2009. március 12. napján határozta el a jogutód nélküli megszűnését. Ennek cégbírósági bejelentésekor vagyona 323.847 Ft és követelése 107.922 Ft volt. A végelszámolás közzététele 2009. április 16. napján történt meg, és a felperesnek ezen időtől számított negyven nap állt rendelkezésére, hogy a követelését bejelentse, amit nem tett meg. A végelszámolás 2009. május 30. napján fejeződött be, a határozat 2009. november 3. napján emelkedett jogerőre, és ezzel a nappal a társaságot törölték a cégnyilvántartásból. A végelszámolás nem lett volna befejezhető, ha a felperes a bírósági eljárás tényét bejelenti. A felperes kára tehát nem a fizetési meghagyásos eljárás elhúzóásával áll okozati összefüggésben, hanem a kötelezett vagyoni helyzetével és a bejelentési kötelezettség elmulasztásával. Az alperes szerint a kötelezett vagyoni helyzete fontos, hiszen az kihatással van a teljesítésre. Mindkét megjelölt jogcímen kérte az elutasítást, mert bár történt késedelem, de jogellenesség nem állapítható meg a terhére. Vitatta a kárt és annak összegszerűségét. A felperest a kár a kötelezettel fennálló jogviszonyból érte, abban az alperes késedelmes magatartása nem hatott közre.

A Pest Megyei Bíróság 2011. október 18. napján meghozott 21. P. 28.819/2010/9. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 Ft tőkét méltányos elégtételt biztosító kártérítés címén, valamint annak 2009. november 18. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal

azonos mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 144.000 Ft illetékből a felperest 138.000 Ft megfizetésére kötelezte az állam javára külön felhívásra, míg a fennmaradó 6.000 Ft illetékről akként rendelkezett, hogy az az alperes illetékmentessége folytán az állam terhére marad.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság két szempontból vizsgálta. Ismertette a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére irányadó Ptk. 349. § (1) és (3), valamint ezekre tekintettel a Ptk. 339. § (1) bekezdéseit. Elsőként a kártérítési felelősség speciális feltétele megvalósulásával foglalkozott. Rögzítette, hogy a fizetési meghagyásos eljárást az alperes megszüntette, mivel a kötelezettet a fizetési meghagyás kibocsátását megelőzően, de még az eljárás ideje alatt a cégnyilvántartásból törölték. A kötelezett a jogutód nélküli megszűnésével elveszítette jogképességét, miáltal megszűnt perbeli jog- és cselekvőképessége is. Az alperes tehát helyesen döntött, amikor a fizetési meghagyásos eljárást megszüntette. E végzés ellen a felperes nem fellebbezett, de a fellebbezés nem is lett volna alkalmas jogorvoslati eszköz a sérelem elhárítására. A Ptk. 339. §-ában foglalt feltételek tekintetében a felperest terhelte a bizonyítás, hogy őt kár érte, annak mi a mértéke, továbbá hogy a mulasztás és a kár között okozati összefüggés áll fenn. A felperes szerződéses jogviszony alapján állította, hogy a megvásárolt kép nem valódi, ennek alapján igényelte vissza a fizetési meghagyásos eljárás kötelezettjétől a vételárat, mint kárösszeget eredeti állapot helyreállítása címén. A felperesnek tehát szerződésszegésből eredő igénye volt. Az elsőfokú bíróság ismertette a Pp. 317. § (1) és 124. § (1) bekezdéseit, majd megállapította, hogy az ezekben szabályozott határidők mellett is az alperes jelentős késedelmet tanúsított, amikor a 2009. március 2-i kérelmet 2009. április 2-i határidő ellenére június 17. napján vizsgálta meg. A felhívás kiadása augusztus 6-án történt meg, ami további mulasztásként értékelhető. Az elsőfokú bíróság nem osztotta azt a felperesi álláspontot, miszerint indokolatlan volt a hiánypótlási felhívás. A felperes a kérelmén nem jelölte meg a kamatszámítás időmértékét, és a Ptk. 301. §-át sem hívta fel, ami alkalmas lett volna annak megállapítására, hogy éves késedelmi kamatot igényelt. További mulasztásnak minősítette, hogy amikor a hiánypótlást követően a kérelem már hiánytalanná vált, a fizetési meghagyást nem tizenöt napon belül, azaz 2009. szeptember 9-én bocsátotta ki, hanem november 18-án. A postai kézbesítési határidőket is figyelembe véve a fizetési meghagyás kibocsátására 2009. május 15-20. napja körül kerülhetett volna sor az esetben, ha az alperes a reá vonatkozó határidőket megtartja. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes megállapított jogellenes magatartásából eredően érte a kár, és hogy ennek mi a mértéke. A felperes az összeget eredeti igényével azonosan határozta meg, mert az alperes miatt elvesztette a követelés behajtásának lehetőségét. Az elsőfokú bíróság szerint ez az okfejtés nem helytálló. A behajtásnak végrehajtható okiraton kell alapulnia, ilyen pedig nem keletkezett. A követelés megalapozottsága sem jogcímében, sem jogalapjában nem állapítható meg, hiszen az eljárást nem folytatták le. A kár az alperes mulasztására azért nem vezethető vissza, mert a felperest a polgári anyagi jog szabályai szerint kárenyhítési kötelezettség is terhelte, amit az adott esetben azáltal mulasztott el, hogy a kötelezett cégnyilvántartási

adatait nem ellenőrizte. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 95. § (4), 102. § (1) és (2), 106. § (1) bekezdései alapján arra mutatott rá, hogy a felperes a saját maga által indított eljárásról nyilvánvalóan tudott, ezért célszerű lett volna a cégnyilvánosság esetén ellenőrzése, vagy a cégközlöny figyelése, hogy az igénybejelentést megtegye, ezzel a követelését, mint hitelező a cégjogi szabályok szerint is regisztráltassa. A fizetési meghagyásos eljárástól független a végelszámolási eljárás. A két eljárásban különböző jogok és kötelezettségek hárultak a felperesre. A felperes tehát nem bizonyította az alperesi mulasztással okozati összefüggésben álló kárt, és ezen alapult a Ptk. 349. §-a szerinti kereset elutasítása.

A felperes a keresetét a Pp. 2. § (3) bekezdésére is alapította, és e körben annak tulajdonított jelentőséget, hogy a fizetési meghagyásos eljárásban megvalósult késedelem az alapvető jogsérelem kárkötelelem keletkezésének eredményével jár-e. Ismertette a Pp. 2. § (1), (2), (3) és (4) bekezdéseit. A jogviták bírósági eljárásban történő elbírálásához fűződő jognak a perbeli érvényesítése egyrészt azt jelenti, hogy a bíróság a törvény által a polgári peres, illetve nem peres eljárásra utalt jogviták eldöntését nem háríthatja el, továbbá hogy köteles biztosítani azokat a feltételeket, amelyek a fél jogérvényesítő képességének megteremtéséhez szükségesek. A törvény deklarálja a peres felek részére a perek tisztességes lefolytatásához való jogot. Mivel a fizetési meghagyásos eljárás sajátos rendelkezései mellett a Pp. általános szabályait is alkalmazni kell, továbbá mert a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtásának ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának, az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdése jelen ügyben alkalmazható. Azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes az eljárás ésszerű időn belül való befejezéséhez minden szükséges intézkedést betartott-e, a határidőket figyelembe vette-e, intézkedései a Pp. rendelkezéseinek megfeleltek-e. Utalt az Alkotmánybíróság 6/1998. (III. 11.) AB és 5/1999. (III. 31.) AB számú határozataira, majd kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányi szabályozás folytán alapvető emberi jog, polgári jogi vetülete végső soron a Ptk. 75. §-ában garantált általános jogvédelem. A legfontosabb, az eljárásban résztvevő bíróságot terhelő garanciális elemeit, ezen belül az időszerű eljárás kívánalmát az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló egyezményrel összhangban a Pp. 2. § (1) bekezdése határozza meg. Az ésszerű idő követelménye az egyedi eljárásban a felek védelmét szolgálja a túlzott eljárási késedelmekkel szemben, célja az igazságszolgáltatás hatékonyságának és hitelességének megőrzése. Az ésszerű idő mindig az eset körülményei alapján vizsgálható, így szempont az eljárás tárgyát képező ügy bonyolultsága, a peres felek magatartása, a hatóságok által tanúsított eljárás és egyéb tényezők. A jelen per tárgyát képező alapügy egy fizetési meghagyásos eljárás volt, ami egy egyszerűsített eljárás, a perré alakulás lehetőségével összekapcsoltan. A hiánypótlás elrendelése esetén is a kérelem elintézése két és fél - három hónapot tett volna ki. Ezzel szemben az eljárás mintegy háromszoros időtartamot igényelt. A késedelemmel sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga. A felperest az alapeljárásban mulasztás nem terhelte. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti feltételek megvalósultak. A kártérítés

összegének megállapításával kapcsolatban kifejtette, hogy a méltányos elégtétel a nemzetközi és hazai jogfelfogás szerint sérelemdíjat, kártalanítást, nem vagyoni kártérítést jelent. Az alapjogok sérülése esetén a jogsérelemmel okozott hátrány kompenzálására nem vagyoni kártérítésként olyan mértékű összeget kell megítélni, ami alkalmas a jogsérelem kiküszöbölésére. Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB számú határozata értelmében a személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása önmagában megalapozza a nem vagyoni kártérítés megítélését, mértékének meghatározását kizárólag bírói mérlegelés körébe utalja. A személyiségi jogsértés megállapítása a nem vagyoni kártérítés megítélésének szükséges, de nem elégséges feltétele. Emellett szükség van, hogy a személyiségi jogi jogsértéssel összefüggésben olyan kár, hátrány keletkezzen, ami csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. Az elsőfokú bíróság ilyen hátrányként értékelte a tisztességes eljáráshoz való jog sérülését. A jogsértés tárgyi súlyát viszont nem találta kiemelkedőnek, bár nem is ítélte azt jelentéktelennek, és annak mértékét a Pp. 163. § (3) bekezdése és 206. §-a alapján 100.000 Ft-ban határozta meg.

A késedelmi kamatról a Ptk. 301. § (1) bekezdése és 360. §-a, míg a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján döntött figyelembe véve az alperes illetékmentességét (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pont).

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, kereseti kérelmének történő helyt adást kért, és az alperes kötelezését a perköltség megfizetésére. Az elsőfokú eljárásban általa szolgáltatott bizonyítékokból aggálytalanul megállapíthatónak minősítette, hogy az alperes ügyintézése a törvényben rögzített határidőhöz képest háromszoros időtartamot igényelt. Ezt az elsőfokú bíróság nem tekintette kiemelkedő tárgyi súlyú jogsértésnek. Ellentmondást látott az elsőfokú bíróság ezen okfejtése és az indoklás azon része között, ahol hosszasan taglalta, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog olyan alapvető emberi jog, amit az Alkotmány mellett számos nemzetközi egyezmény is véd. Az ítélet 138.000 Ft illeték megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a fizetési meghagyás kibocsátása iránti eljárásban 72.000 Ft eljárási díjat megfizetett, amit a 2009. évi L. törvény 43. § (3) bekezdése szerint az eljárási illetékbe be kell számítani. A bírósági jogkörben okozott kár tekintetében aggálytalanul megállapítható volt annak feltételei fennállása. Az elsőfokú bíróság maga is arra a következtetésre jutott, hogy az alperes magatartása jogellenes volt. Az okozati összefüggéssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy kizárólag az alperes késedelme tette lehetővé a kötelezett számára, hogy működését végelszámolás útján megszüntesse (Ctv. 95. § (4) bekezdése). Még a végelszámolás megindítása előtt kezdeményezte a kötelezettel szemben a bírósági eljárást, ami kizárólag azért nem volt folyamatban, mert az alperes törvényi kötelezettségét megszegve a fizetési meghagyást határidőben nem bocsátotta ki. Az alperes ezen jogellenes magatartásával okozati összefüggésben vesztette el a 2.400.000 Ft tőkeösszeg behajtásának lehetőségét. Emellett - egyetértve az elsőfokú bíróság okfejtésével - a méltányos elégtételt biztosító kárigény jogszabályi feltételei is megvalósultak.

Súlyosan méltánytalannak tartotta azonban a mérlegeléssel meghatározott kártérítési összeget. Az alperes kirívó, a tisztességes eljárás alkotmányos követelményébe ütköző jogsértést követett el. Az elsőfokú bíróság azonban a mérlegelés során nem tudta függetleníteni magát attól a tényről, hogy az alperes szintén bíróság.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság a tényállást ugyan helyesen állapította meg, de jogi következtetése nem volt helytálló. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén az alperes felelőssége nem állapítható meg, mivel a kártérítés általános feltételei közül csupán a kár bekövetkezte bizonyított a felperes oldalán. Hangsúlyozta, hogy a felperes a festményaukción történt vásárlás előtt, de igényének érvényesítése során sem járt el körültekintően. Miután felszólításai eredménytelenek maradtak, tehát a kft. részéről nem volt várható az eredeti állapot önkéntes helyreállítása, a felperesnek rendszeresen figyelemmel kellett volna kísérnie a cégnyilvántartásban a társaság adataiban bekövetkezett változásokat, hiszen azok igényének érvényesítése folytán számára fontosak voltak. A felszólítások eredménytelensége után az sem volt alappal várható, hogy a fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedik. A fizetési meghagyás kibocsátása előtt szükséges volt a hiánypótlás kiadása, így amennyiben nem történt volna késedelem a peren kívüli eljárásban, a felperes a végrehajtás során a kárát a kft.-vel szemben nem tudta volna érvényesíteni, különösen, ha nem követte figyelemmel a cég adataiban beálló változásokat. A kft. nem rendelkezett olyan vagyonnal, amiből a felperes követelése kielégíthető lett volna. Bár kétségtelenül történt késedelem a fizetési meghagyás intézése során, a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján marasztalása indokolatlan. A méltányos elégtételt biztosító kártérítés egy objektív alapú szankció, ami alperesi álláspont szerint nem lehet a peren kívüli eljárásban bekövetkező ügyintézési késedelem automatikus szankciója. Ezért került a (2) bekezdés a rendelkezések közé, és ad lehetőséget arra, hogy az eljárást egészében, a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve döntsön a bíróság a kártérítési igényről.

A fellebbezés folytán az elsőfokú ítéletnek nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése (Pp. 228. § (4) bekezdés), a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet egészében bírálta felül.

A fellebbezések a következők szerint nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok alapján a releváns tényállást helyesen állapította meg, azt a fellebbezések nem érintették.

A felperesnek a Ptk. 349. § (1) és (3), 339. § (1) bekezdéseire alapított kártérítési követelését illetően a másodfokú bíróság egyetért azzal, hogy a kártérítési felelősség kötelező együttes feltételei nem állnak fenn. Tény, hogy az alperes a fizetési meghagyásos eljárásban a reá irányadó határidőket nem tartotta be, intézkedéseit jelentős késedelem jellemezte. Eljárása nem felelt meg a Pp. 124. §

(1) és 317. § (1) bekezdéseinek, és ez egyben jogellenes magatartásnak minősült. A felperes a kárát nem bizonyította, csak állította, hogy a kötelezettől nem eredeti festmény vásárolt. Ez önmagában alkalmatlan a Ptk. 355. § (4) bekezdése szerinti kár bizonyítására. Ha és amennyiben a felperes nem eredeti festményt vásárolt, kárát az okozta, aki a festményt eredetiként értékesítette, és nem az alperes. Feltéve azt az esetet, hogy az alperes mindenben a reá irányadó jogszabályok szerint jár el, sem terheli felelősség azért, hogy egy jogerősen megítélt marasztalás behajtható lesz-e. A rendelkezésre álló adatok szerint a kötelezettnek a végelszámolással való megszűnése előtt 431.769 Ft volt a vagyona, és kétséges, hogy ha a felperes a követelését bejelenti, ennél nagyobb megtérülésre számíthatott volna. A kártérítési felelősség elemei közül tehát a bizonyított kár, továbbá az esetleges kár és a jogellenes magatartás közötti okozati összefüggés hiányzik, melyre tekintettel a kereset ezen a címen történt elutasítása megalapozott.

A Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított méltányos elégtételt biztosító kártérítéssel kapcsolatosan a másodfokú bíróság álláspontja a következő. Elsőként mellőzi a Ptk. 75. §-ára történt hivatkozást. A Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti igény nem valamely személyhez fűződő jog sérelmén alapul, hanem a Pp. 2. § (1) bekezdésben szabályozott követelmény, a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog megsértésén. A Pp. 2. § (1) bekezdése ugyanis akként rendelkezik, hogy a bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. Az alperes felvetése alapján értelmezni kellett, hogy a Polgári perrendtartásnak az alapvető elvek fejezet cím alatt szabályozott rendelkezése irányadó-e a perbeli időben még bírósági hatáskörben intézett és a Polgári perrendtartásban szabályozott fizetési meghagyásos, azaz nemperes eljárásra. A másodfokú bíróság álláspontja szerint - még ha a törvényi megfogalmazás talán nem kellően szabatos (hol jogvitáról, hol perről, hol eljárásról szól) - mindazokra az eljárásokra alkalmazandó, amelyeket a Polgári perrendtartás szabályoz, így a fizetési meghagyásos eljárásra is. A perbeli esetben a másodfokú bíróság álláspontja szerint Pp. 2. § (1) bekezdéséből csak az eljárás ésszerű időn belüli befejezésének követelménye tehető vizsgálat tárgyává. Szemben az elsőfokú bíróság indokolásával a tisztességes eljárás követelménye nem sérült, mert maga a felperes sem hivatkozott olyanra, hogy az eljárásban a felek részére az esélyegyenlőség, a törvényesen felállított, független és pártatlan bírósághoz, a tárgyalás igazságosságához fűződő jog sérült volna. Az ügy ésszerű időn belüli elbírálásának követelményét a törvény ettől külön nevesíti. A felperes Pp. 2. § (3) bekezdésén alapuló igénye tehát az ésszerű határidőn belüli elbírálás követelményének való megfeleléssel összefüggésben vizsgálható. E körben a másodfokú bíróság álláspontja, hogy egy olyan eljárásnál, aminek kifejezett célja az eljárás egyszerűsítése és gyorsítása, nem megengedhető, ha az ügyintézési határidő rendre többszöröse a törvényben előírtaknak. Nem eredményezheti az alperes mentesülését az az körülmény sem, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróságon a fizetési meghagyások intézése egy meghatározott időszakban nagymértékű ügyhátralékkal történt, mert az igazságszolgáltatásban kialakult

ügyintézési határidőkkel kapcsolatos anomáliák hátrányos következményét nem viselheti az a fél, aki a követelése érvényesítése érdekében kénytelen hatásköri és illetékességi okból olyan bírósághoz fordulni, amelynél munkaszervezési okból nem volt megoldható az ügyek időszerű intézése. A másodfokú bíróság tehát a Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti méltányos elégtételt biztosító kártérítésre irányuló felperesi igényt az eljárás ésszerű időn belül történő lefolytatásának elmulasztása miatt minősítette alaposnak. A méltányos elégtételt biztosító kártérítés, ahogy arra az elsőfokú bíróság utalt, egyfajta sérelemdíj, nem vagyoni kár, ami soha nem lehet azonos azzal a perbevitelt követeléssel, amelynek érvényesítésével összefüggésben merült fel a Pp. 2. § (3) bekezdésének alkalmazása. Ezzel az állásponttal a másodfokú bíróság egyetértett. Ezért volt alaptalan a felperesnek az az igénye, hogy a fizetési meghagyás kötelezettjével szembeni követelésével azonos nagyságban jelölje meg a kártérítési igényét. A Pp. 2. § (3) bekezdése keretében a méltányos elégtétel megfogalmazás annyit jelent, hogy olyan összegű kártérítés kell megállapítani, ami kifejezésre juttatja a polgári eljárás szabályainak a bíróság általi megsértése miatti negatív megítélést, de értékeli a jogsértés jellegét, súlyát és következményét. Az alperes terhére a reá megszabott határidők be nem tartása róható, ugyanakkor nem állapítható meg, hogy a kötelezettel szembeni eredményes, végrehajtható igényérvényesítés megghiúsulása csak ez okra lenne visszavezethető. A felperest terhelte volna ellentmondás esetén követelésének alapvetése (hamis kép eladása), az ebből eredő kárösszege bizonyítása és az, hogy a követelése a kötelezettől milyen mértékben lett volna behajtható. A méltányos elégtételt biztosító kártérítés mértékét e körülmények mérlegelése mellett az elsőfokú bíróság helyes összegben határozta meg.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

A felperes a másodfokú eljárásban igazolta, hogy perbeli követelését fizetési meghagyás útján érvényesítette az alperessel szemben, ami alperesi ellentmondás folytán alakult át perré. A fizetési meghagyás iránti kérelmével kapcsolatban 72.000 Ft eljárási díjat megfizetett. Az elsőfokú eljárásban nem csatolták a fizetési meghagyásos eljárás iratait, ezt a peres felek nem is kifogásolták, így az elsőfokú bíróság az eljárási díj megfizetéséről nem tudhatott. Mivel azonban a felperes a másodfokú eljárásban igazolta az eljárási díj megfizetését, és mert azt a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 43. § (3) bekezdése értelmében az eljárási illetékebe be kell számítani, a felperest terhelő kereseti illeték összegét a másodfokú bíróság az eljárási díj összegével csökkentette.

A másodfokú eljárásban az alperes oldalán perköltség nem keletkezett. A pervesztes felperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a fellebbezésének illetékét megfizetni (Itv. 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés), míg az alperes fellebbezésének illetéke az államot terheli.

, 2012. április 12.

Dr. Tölg-Molnár László sk.
a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna sk.
előadó bíró

Dr. Hóbl Katalin sk.
bíró